

جاائز و ناجائز

حلال اتے حرام جاندار

خشنکی دے جانور

حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارونؑ کوں اللہ سنتیں فرمایا:

"بنی اسرائیل کوں آکھو: زین تے موجود سارے جانوریں وچوں ٹھاڈے واسطے صرف او جانور حلال ہن جیر ہے اُگل ویندے ہوون اتے انہیں دے کھر ہوون یعنی چیرے ہوئے پیر۔ ایہ ڈوہیں گالھیں ضروری ہن۔ او جانور جیر ہے اُگل تاں ویندے پر انہیں دے کھر نہیں ہوندے یعنی انہیں دے پیر چیرے ہوئے نہیں ہوندے، ایسے جانور ٹھاڈے واسطے حلال کینی۔ مثال دے طور تے اٹھ کیوں جو ایہ اُگل تاں ویندے پر ایندے کھر کینی، دڑے ہن۔ لیوں ہر قسم دا خرگوش، او بھاویں جنگلی ہووے یا پہاڑی، کیوں جو ایہ اُگل تاں ویندے پر انہیں دے کھر کینی، پنجھے ہن۔ لہذا ایہ ٹھاڈے واسطے حرام ہن۔ خنزیر بالکل نہ کھواہے کیوں جو اوندے کھرتاں ہن یعنی چیرے ہوئے پیر، پر او اُگل کینی ویندے۔ لہذا او حرام ہے۔ ٹشاں انہیں دا گوشت نہ کھواہے کیوں جو ایہ حرام ہن اتے نہ موئیں ہوئیں کوں ہشھ لواہے کیوں جو او ٹھس ہن۔

پالی دے جاندار

پالی وچ رہئے والے جاندار یعنی سمندر، دریا اتے تلاب وغیرہ وچ رہئے والے سارے چھوٹے وڈے جانداریں وچوں صرف او جاندار ٹھاڈے واسطے حلال ہن جنہیں دے پر اتے چھلڑ ہوون۔ پالی وچ رہئے والے باقی سارے جاندار جنہیں دے پر اتے چھلڑ کینا ہوون ٹھاڈے واسطے حرام ہن۔ لہذا ٹشاں نہ انہیں کوں کھواہے اتے نہ موئیں ہوئیں کوں ہشھ لواہے۔ یاد رکھا ہے! پالی وچ رہئے والے او سارے جاندار جنہیں دے پر اتے چھلڑ کینا ٹھاڈے واسطے حرام ہن۔

پچھی پرندے

پچھی پرندیں وچوں ایہ حرام ہن: غُقاب، ہر قسم دی بجھ، بل، ہر قسم دے باز اتے ہر قسم دے شکاری پرندے۔ ہر قسم دے کاں، چُری اتے ہر قسم دے الو۔ مچھینور، پڈ خور، کونخ، ہر قسم دے بگ، درکھان پچھی اتے چمیٹی۔

کیرے مکوڑے

اتے او سارے کیرے مکوڑے مکوڑے جنہیں دیاں چار جنگھاں اتے پر ہوندِن او ٹہاڈے واسطے حرام ہن۔ پر او پردار کیرے مکوڑے جنہیں دے جنگھیں وچ پੇ مارٹ واسطے جوڑ ہوندِن او ششان کھا سپلے ہوئے، مثال دے طور تے مکڑی اتے اوندیاں ساریاں قسمیں۔ پر او سارے کیرے مکوڑے جنہیں دیاں چار جنگھاں اتے پر ہوندِن او ٹہاڈے واسطے حرام ہن۔

اوکم جیرھے انسان گوں ناپاک کر ڈیندِن

مندرجہ ذیل جانداریں گوں کھاؤن نال ششان ناپاک تھی ویسا تے جیرھا انہیں موئیں ہوئیں گوں ہتھ لیسی، او شام تھیں ناپاک رہ ویسی۔ جیرھا انہیں موئیں ہوئیں گوں چاوے او اپٹے کپڑے دھووے، ول وی شام تھیں ناپاک رہ ویسی۔

مثال دے طور تے او حیوان جنہیں دے کھر گئنی یعنی پیر چیرے ہوئے گئنی اتے جیرھے اگل تھیں ویڈنے او سارے ٹہاڈے واسطے حرام ہن۔ جیرھا انہیں موئیں ہوئیں گوں ہتھ لیسی، او ناپاک تھی ویسی۔ اتے سارے چار پیریں تے ٹرٹ والیں وچوں جیرھے پچھیں تے ٹردن، او ٹہاڈے واسطے حرام ہن۔ جیرھا انہیں موئیں ہوئیں گوں ہتھ لیسی، او شام تھیں ناپاک رہ ویسی۔ جیرھا انہیں موئیں ہوئیں گوں چاوے، او اپٹے کپڑے دھووے، ول وی شام تھیں ناپاک رہ ویسی۔

بیٹ دے بھرٹے ٹرٹ والے جاندار

زیین تے ٹرٹ والیں چھوٹے جانداریں وچوں ٹہاڈے واسطے ایہ حرام ہن: مثال دے طور تے ؎لوں،

چو ہے، ہر قسم دیاں کڑیاں، گوہ، کورکرڑا، سانڈھ، جرب، گرگٹ۔ ایہ سارے ٹھاپے واسطے حرام ہن۔ جیرھا انہیں وچوں کہیں وی موئے ہوئے گوں ہتھ لیسی، او شام تیسین ناپاک رہ ویسی۔ اتے انہیں وچوں کوئی وی مویا ہویا جاندار جیرھی شے نال لگے، او ناپاک تھی ویسی، مثال دے طورتے ہر قسم دے برتن، کپڑے، چمڑا، ٹاٹ۔ ابھے چیزیں گوں پائی نال دھوتا ونجے۔ ول وی او شام تیسین ناپاک رہ ویسن۔ ایندے بعد پاک تھی ویسن۔ جے میٹی دے کہیں برتن وچ انہیں وچوں کوئی چیز آپووے تاں جیرھا کجھ اون برتن وچ ہوسی او ناپاک تھی ویسی۔ اون برتن گوں تروڑ گھتیا ونجے۔ جے ابھے برتن دا پائی کھاؤں پیوں دی کہیں چیز تے ونج پووے تاں او چیز ناپاک تھی ویسی۔ انہیں موئیں ہوئیں وچوں جیرھی شے وی کہیں چیز وچ آپووے، او چیز ناپاک تھی ویسی۔ او چیز تور ہووے یا کئی اونکوں ٹشاں تروڑ گھتا ہے کیوں او ناپاک تھی ویسی اتے ٹشاں اونکوں ناپاک ای سمجھا ہے۔ ول وی چشمہ، کھوہ اتے تلاب جیندے وچ ہوں سارا پائی ہووے اوپاک ای رہ ویندے، پر اوندے وچ جیرھا موئے ہوئے گوں ہتھ لیسی، او ناپاک تھی ویسی۔ اتے جے انہیں موئیں ہوئیں دے وچوں کوئی شے کہیں رہاؤں والے سنکے نیج تے ونج پووے تاں اوپاک رہ ویسی۔ پر جے نیج پائی وچ پسیا پیا ہووے اتے اون پائی وچوں کوئی ناپاک شے نکل آوے تاں ول او نیج ناپاک تھی ویسی۔

او جانور جیرھا ٹھاپے واسطے حلال ہے جے او مر ونجے تاں ول اون موئے ہوئے گوں جیرھا شخص ہتھ لیسی، او شام تیسین ناپاک رہ ویسی۔ اتے جیرھا شخص اون موئے ہوئے جانور دا گوشت کھاوے یا اونکوں چاوے، او اپنے کپڑے دھووے۔ ول وی شام تیسین ناپاک رہ ویسی۔

کیڑے مکوڑے زین تے ٹرٹن والے سارے چھوٹے جاندار حرام ہن۔ او بھاویں پیٹ دے بھرنے ٹرٹن والے ہوویں یا چار پیرس تے اتے بھاویں ڈھیر سارے پیریں تے۔ انہیں وچوں کہیں گوں نہ کھوا ہے کیوں جو ایہ سارے حرام ہن۔ انہیں گوں کھاؤں نال ٹشاں ناپاک تھی ویسو۔ اپنے آپ گوں ہمیشہ بالکل پاک صاف رکھیا کرو۔ میں اللہ، ٹھاپا رب ہاں۔ ایں واسطے ٹشاں ایہ حرام چیزان کھا کے اپنے آپ گوں ناپاک نہ کراہے۔ میں اللہ ای ہاں جیرھا ٹھاگوں نلکِ مصر وچوں کلڈھ آیا تاں جو ٹشاں میکوں ای رب

منیندے رہ ونجو۔ لہذا انسان ہمیشہ پاک صاف رہ ونجو کیوں جو میں پاک ہاں۔
 جانور، پیگھی پرندے، پائی وج رہنے والے سارے جاندار اتے ڈھڈے بھرنے ٹرٹے والے سارے
 جانداریں دے بارے وج ایہ شریعت میں ہماگوں ایں واسطے ڈلی ہے تاں جو ہماگوں پاک اتے ناپاک، حلال
 اتے حرام دے فرق دا پتا ہووے۔“

وِتَّمَّ دِيْ نَابَكِيْ كُنُوْنَ پَاكَ تَحْيَوْنَ

الله سنتین ولا حضرت موسیٰ کوں فرمایا: ”بنی اسرائیل کوں آکھ: جیرھی عورت حاملہ ہووے اتے پڑھئے،
 اوست ڈینہ تینیں ایویں ناپاک رہ ویسی جیویں کپڑے آؤں دے پیہماڑتینیں وج ہوندی ہے۔ انھوین ڈینہ بال
 دی طہور کیتی ونجے۔ ایں ڈینہ کنوں گھن کے او عورت مزید تیتھے ڈینہ چھلے وج رہے۔ کہیں پاک چیز کوں
 ہتھ نہ لاوے اتے نہ مقدس مقام وج داخل تھیوے، جے تینیں اوندی ناپاکی دے ڈینہ پورے نہ تھی ونجن۔
 جے او عورت چھوہر جئے تاں او چوڑاں ڈینہ تینیں ایویں ناپاک رہ ویسی جیویں کپڑے آؤں دے پیہماڑتینیں
 وج ہوندی ہے۔ ایندے بعد او عورت مزید چھیاٹھ ڈینہ چھلے وج رہ ونجے۔

چھوہر یا چھوہر دی پیدائش دے بعد جڑاں اول عورت دے ناپاکی دے ڈینہ پورے تھی ونجن تاں ول او
 اعلیٰ قربانی دے طور تے یک سال دا بھڈپورا اتے بھالی والی قربانی واسطے یک کبوتریا کبوتردا بچہ شامیانہ مقدس
 دے دروازے تے مذہبی رہنمادے کو لھ گھن ونجے۔ ول او مذہبی رہنماء اول عورت دی طرفاں اوندی
 ناپاکی دور کرٹ واسطے میڈپی بارگاہ وج کفارہ پیش کرے۔ ایندے بعد او عورت اپنی ناپاکی کنوں پاک شمار
 تھیسی۔ بال دی پیدائش دے بعد اول عورت کوں ایہ سب کجھ کرٹ ضروری ہے۔ جے اوندے کو لھ
 بھڈپورا گھن دے پیسے نہ ہووں، تاں ڈو کبوتریا کبوتر دے ڈو پچھن آوے۔ یک اعلیٰ قربانی واسطے اتے ڈو جھا
 بھالی والی قربانی واسطے۔ ول مذہبی رہنماء انھاتیں نال اول عورت دی طرفاں اوندی ناپاکی دور کرٹ واسطے
 میڈپی بارگاہ وج کفارہ پیش کرے۔ ول او عورت وِتَّمَّ دِيْ نَابَكِيْ کُنُوْنَ پَاكَ تَحْيَوْنَ۔“

مرد کیوں کیوں ناپاک تھیں

حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارونؑ کوں اللہ سین فرمایا: ”بنی اسرائیل کوں آکھو: ہر او مرد ناپاک ہے جیکوں کوئی پوشیدہ مرض ہووے۔ جیرھے بسترے تے او سُمھے اتے جیرھی چیز تے او پئے، او ناپاک تھی ویسی، بھاویں ایں بیماری دی وجہ کنوں کوئی شے رستے یانہ رستے۔ جے کوئی شخص دھات دے مریض کوں یا اوندے بسترے کوں ہتھ لاوے یا اون جاہتے پئے جھاں او دھات والا یٹھا، تاں او شخص اپنے کپڑے دھووے، آپ دھانوے۔ ول وی شام تھیں ناپاک رہ ویسی۔ جے دھات والے مریض دی ٹھک کہیں شخص تے ونج پووے تاں او شخص اپنے کپڑے دھووے، آپ دھانوے۔ ول وی شام تھیں ناپاک رہ ویسی۔ جیرھی زین تے دھات دا مریض بہسی او زین ناپاک تھی ویسی۔ جے کوئی اون چیز کوں ہتھ لاوے جیندے اتے دھات والا مریض یٹھا یا لیٹھا ہووے تاں او شخص شام تھیں ناپاک رہ ویسی اتے جے کوئی ابھی چیز کوں چاوے تاں او اپنے کپڑے دھووے، آپ دھانوے۔ ول وی شام تھیں ناپاک رہ ویسی۔ دھات دا مریض جے ہتھ دھوتے بغیر کہیں کوں ہتھ لاوے تاں ڈوجھا شخص اپنے کپڑے دھووے، آپ دھانوے۔ ول وی شام تھیں ناپاک رہ ویسی۔ جے دھات دا مریض کہیں برتن کوں ہتھ لاوے، جے او برتن میں دا ہووے تاں او کوں تروڑ گھتیا ونجے اتے جے لکڑدا ہووے تاں او کوں دھوتا ونجے۔

جِہاں دھات دا مریض ٹھیک تھی ونجے تاں ٹھیک تھیوں والے ڈینہ کوں گھن کے ستونیں ڈینہ او اپنے کپڑے دھووے، صاف سُتھرے پانی نال دھانوے۔ ول اوپاک تھی ویسی۔ انھوں ڈینہ ڈو کبوتریا کبوتر دے ڈو پئے گھن کے میڈی بارگاہ شامیانہ مقدس دے دروازے تے مذہبی رہنمادے حوالے کر ڈیوے۔ ول او رہنماؤں وچوں یک کوں بحالی والی قربانی دے طور تے اتے ڈوجھے کوں اعلیٰ قربانی دے طور تے اون مرد دی دھات والی بیماری کوں ناپاکی دور کریں واسطے کفارہ میڈی بارگاہ ونج پیش کرے۔

جے کہیں مرد کوں ازال تھی ونجے تاں او دھانوے۔ ول وی شام تھیں او ناپاک رہ ویسی۔ اتے جیرھے کپڑے یا چڑھے کوں اوندی مئی لگے او کوں دھوتا ونجے۔ ول وی او چیز شام تھیں ناپاک رہ ویسی۔ جیرھے ویلے مرد عورت نال ہمسِر تھیوے اتے ازال تھی ونجے تاں ڈوہیں دھانوں۔ ول وی شام تھیں ڈوہیں

نپاک رہ ویسے۔

عورتائ کیوں کیوں نپاک تھیں

جیرھے ویلے کہیں عورت گوں کپڑے آؤں شروع تھیوں تاں او سست ڈیہاریں سئین نپاک رہ ویسی۔ ایں دوران جیرھا وی اُو گوں ہتھ لیسی، او شام سئین نپاک رہ ویسی۔ اتے انھائیں ڈیہاریں وچ او عورت جیرھی چیز تے پہے یا لیٹے، او چیز نپاک تھی ویسی۔ جیرھا اوندے بسترے گوں یا کہیں ابھی چیز گوں ہتھ لاوے جیندے اُتے او میٹھی یا لیٹی ہووے تاں او شخص اپنے کپڑے دھووے، آپ دھانوے۔ ول وی شام سئین او نپاک رہ ویسی۔ عورت دے کپڑے آؤں دے دوران جے گوئی مرد اوندے نال ہمسٹر تھیوے تاں او مردوی سست ڈیہاریں سئین نپاک رہ ویسی اتے ہنائیں ڈیہاریں دے دوران او مرد جیرھے بسترے تے لیٹے، او وی نپاک تھی ویسی۔ جے کہیں عورت گوں کپڑے آؤں دے ڈیہاریں کوں زیادہ ڈیہاریں سئین خون جاری رہ ونچ یا انھیں ڈیہاریں کنوں علاوہ خون جاری تھی ونچ تاں او انھیں ڈیہاریں وچ وی کپڑے آؤں دے ڈیہاریں والنگوں نپاک رہ ویسی۔ ایں دوران او عورت جیرھے بسترے تے لیٹے یا جیرھی چیز تے پہے، او نپاک تھی ویسی۔ انھائیں ڈیہاریں وچ جیرھا اوندے بسترے گوں یا اوندے ہہن دی کہیں چیز گوں ہتھ لاوے، او وی نپاک تھی ویسی۔ لہذا ابھا شخص اپنے کپڑے دھووے، آپ دھانوے۔ ول وی شام سئین او نپاک رہ ویسی۔ ابھی عورت دا خون بند تھیوں دے سست ڈینہ بعد او پاک ونچ تھیسی۔ اٹھویں ڈینہ او عورت دو کبوتر یا کبوتر دے دو پچھے گھن کے میڈی بارگاہ شامیانہ مقدس دے دروازے تے مذہبی رہنمادے حوالے آن کرے۔ ول او رہنماؤں کوں بحالی والی قربانی دے طور تے اتے دوچھے گوں اعلیٰ قربانی دے طور تے اول عورت دی نپاکی دور کرٹن واسطے کفارہ میڈی بارگاہ وچ پیش کرے۔“

الله سئین اپنے کلام گوں جاری رکھیندیں ہوتیں فرمایا: ”بَسْ شَانِ بْنِ إِسْرَائِيلَ گوں خبردار کر ڈوا ہے جو او نپاک کرٹن والیں ساریں چیزیں کنوں ہمیشہ دُور رہ ونچن۔ کھاتیں ایہ نہ تھیوے جو او میڈی مقدس مقام گوں نپاک کرٹن دی وجہ کنوں نپاکی دی حالت وچ مر ونچن۔“

خلاصہ

ایہ ہے قاعدہ قانون اول مرواسطے جیرہا شرماہ وچوں کوئی چیز رسٹ نال یا انزال تھی ونجھن نال ناپاک تھی ونجھے، اتے اول عورت واسطے جیکوں کپڑے آئے پئے ہوئن، اتے ہر اول شخص واسطے بھاویں او مرد ہووے یا عورت جیندی شرماہ وچوں کوئی چیز رسے اتے اول مرواسطے جیرہا عورت دی ناپاکی دے دوران اُوندے نال ہمسِر تھیوے۔

ممنوعِ رشتہ

حضرت موسیٰ کوں اللہ سنتیں فرمایا: ”بنی اسرائیل کوں آکھو: میں اللہ ای ٹھاڈا ربت ہاں۔ ٹشاں ملک مصر دے لوکیں والے کم ہرگز نہ کراہے جتھاں ٹشاں رہ گے ہوے اتنے نہ ای ملکِ کنغان دے لوکیں والے کم کراہے جتھاں میں ٹھاگوں گھڈی وینداں، بلکہ ٹشاں صرف میڈے ٹکمیں تے عمل کریں ہوئیں میڈے فرمان دے مطابق چلو کیوں جو میں اللہ ای ٹھاڈا ربت ہاں۔ جے ٹشاں انہیں ساریں ٹکمیں تے عمل کیتا تاں ٹشاں خوشحال زندگی گزریں ڈے رہ ویسو۔ ایہ وعدہ ہے میں اللہ ٹھاڈے رب دا۔

میں اللہ ٹھاگوں ایہ حکم ڈینداں جو ٹھاڈے وچوں گوئی وی اپنے ہوں قریبی رشتہ داریں نال مونہہ کالانہ کرے یعنی ٹشاں اپنی ماں نال مونہہ کالانہ کراہے کیوں جو ہوندے پیٹوں ٹشاں پیدا ٿئے وے اتنے او ٹھاڈے پُودی عزت وی ہے۔ نہ مترانی ماں نال مونہہ کالا کراہے کیوں جو او ٹھاڈے پُودی عزت ہے۔ نہ اپنی بھیں نال مونہہ کالا کراہے، بھاویں او سکی ہووے یا مترانی، بھاویں او اپنے گھروچ پلی ہووے یا کہیں پے دے گھروچ۔ نہ اپنی پوتھی یا ڈوہتری نال مونہہ کالا کراہے کیوں جو او تاں خود ٹھاڈی اپنی عزت ہے۔ نہ اپنی پچھچی نال مونہہ کالا کراہے کیوں جو او ٹھاڈے پُودی بھیں ہے۔ نہ اپنی ماں نال مونہہ کالا کراہے کیوں جو او ٹھاڈی ماء دی بھیں ہے۔ نہ اپنی چاچی نال مونہہ کالا کراہے کیوں جو او ٹھاڈے پُودے بھرا دی عزت ہے۔ نہ اپنی بھا بھی نال مونہہ کالا کراہے کیوں جو او ٹھاڈے پُردی عزت ہے۔ نہ اپنی نوٹھے نال مونہہ کالا کراہے کیوں جو او ٹھاڈے پُردی عزت ہے۔ نہ اپنی بھرا دی نال، نہ اوندی پوتھی یا ڈوہتری نال مونہہ کالا کراہے کیوں جو او ٹھاڈی ڈال دی ماں نال، نہ اوندی ڈھی نال، نہ کرٹ ہوں وڈی خباثت ہے۔ نہ اپنی سالی نال شادی کر کے او کوں اپنی ڈال دی پہاچ بٹا ہے۔ ایہ نتیں تھیوٹا چاہیدا جو ڈال دے جیندیں اوندی بھیں دے بدن کوں وی بے پرده کیتا ونجے۔

کپڑے آؤن دی ناپاکی دے دواران عورت دے نال جنسی تعلق قائم نہ کراہے۔ کہیں دی ڈال نال مونہہ کالا کر کے اپنے آپ کوں نجس نہ کراہے۔ اپنی آل اولاد وچوں کہیں پال کوں وی کافریں والگوں مولیک دیوتا دے اگو بھیست دے طورتے بھاوج نہ سڑا ہے۔ میں اللہ ہاں۔ جے ٹشاں ایویں کیتا تاں میڈے نال

دی بے خرمتی تھیسی۔ کہیں مرد یا چھوہر نال مُونہہ کالانہ کراہے کیوں جو ایہ بالکل کراہت والا کم ہے۔ نہ گوئی مرد کہیں حیوان نال صحبت کرے اتے نہ گوئی عورت کہیں حیوان کنوں صحبت کراوے کیوں جو ایہ فطرت دے برخلاف اتے گھٹیا کم ہے۔

انہیں وِچوں گوئی وی کم کر کے ٹشاں اپنے آپ گوں نجس نہ کراہے کیوں جو نلک کنغان دیاں کافر قوماں انہائیں گاہیں دی وجہ کنوں نجس ہن جنہیں گوں میں ٹھاڈے اگوڑ کا چھڑیساں۔ انہیں دی نجاست دی وجہ کنوں انہیں دا نلک وی نجس تھی گے۔ ہیں واسطے میں اوں نلک دے لوکیں گوں سزا پیساں۔ انہیں گوں جلاوطن کر چھڑیساں۔ لہذا ٹشاں اتے ٹھاڈے کٹھے رہنے والے پردیسی میڈے ہلکیں تے عمل کریںدیں ہوئیں میڈے فرمان دے مطابق چلو یعنی انہیں کراہت والین کمیں وِچوں گوئی وی نہ کرو۔ اوں نلک دے باشندیں ایہ کراہت والے کم کیتے ہن اتے نلک نجس تھی گے۔ ہیں واسطے خیال کراہے! جے ٹشاں وی ہنائیں وانگوں اوں نلک گوں نجس کیتا تاں ٹھاگوں وی میں ہنائیں وانگوں جلاوطن کر چھڑیساں۔ جیرھا انہیں کراہت والین کمیں وِچوں گوئی وی کم کریسی، اوندہ شمار میڈے لوکیں وِچ نہ تھیسی۔ ہیں واسطے میڈے ہلکیں تے عمل کریںدے رہ وِچو۔ میں اللہ ای ٹھاڈا رب ہاں۔ لہذا ٹشاں کراہت والے او کم کر کے اپنے آپ گوں نجس نہ کراہے جیرھے ٹشاں کنوں بھلیاں قوماں کریںدیاں آیاں ہن۔

ناجائز جنسی تعلقات دی سزا

جے گوئی مرد اتے شادی ٹھڈہ عورت یک پے دی رضامندی نال زناکاری کرِن تاں ڈیانیں گوں سزاۓ موت ڈی وڃے۔ جیرا مترائی ماں نال صحبت کرے، او اپنے پہنودی عزت لیندے۔ کیوں جو انہیں یک پے دی رضامندی نال زناکاری کیتی، ایں واسطے ڈیانیں گوں سزاۓ موت ڈی وڃے۔ انہیں دا خون انہیں دی اپنی گردان تے ہوسی۔ جے گوئی سوہرا اتے نوہہ یک پے دی رضامندی نال زناکاری کرِن تاں ڈیانیں گوں سزاۓ موت ڈی وڃے۔ کیوں جو انہیں وڈا گھٹیا کم کیتے، ایں واسطے انہیں دا خون انہیں دی اپنی گردان تے ہوسی۔ جے گوئی بالغ یا نابالغ مرد کہیں پے بالغ یا نابالغ مرد دی رضامندی نال بد فعلی کرے تاں ڈیانیں گوں سزاۓ موت ڈی وڃے۔ کیوں جو انہیں وڈا گھٹیا کم کیتے، ایں واسطے انہیں دا خون انہیں دی اپنی گردان تے ہوسی۔ جے گوئی مرد کہیں عورت اتے اوندی ماں ڈیانیں گوں انہیں دی رضامندی نال اپنیاں گھر والیاں بٹا گھنے تاں ایہ ہوں وڈی بے حیائی ہے۔ انہیں ترخاتیں گوں بھا وچ ساڑ ڈیوٹ دی سزا ڈی وڃے تاں جو ٹھہڑے وچ ابھی بے حیائی نہ رہ وڃے۔ جے گوئی کہیں جانور نال بد فعلی کرے تاں اُوں شخص گوں سزاۓ موت ڈی وڃے اتے او جانور وی مار ڈتا وڃے۔ جے گوئی عورت کہیں جانور کنوں بد فعلی پئی کروئندی ہووے تاں عورت گوں سزاۓ موت ڈی وڃے اتے اُوں جانور گوں وی مار گھٹیا وڃے۔ انہیں دا خون انہیں دی گردان تے ہوسی۔

جے گوئی بھرا اپنی بھیں دی رضامندی نال بھاویں، او سنگی ہووے یا مترائی، او گوں اپنی گھر والی بٹا گھنے تاں ایہ وڈے شرم دی گالہ ہے۔ کیوں جو انہیں بھیں بھرا دے رشتے گوں ناپاک کیتے، ایں واسطے انہیں گوں قوم وچوں کلڈھ ڈتا وڃے۔ کیوں جو عزت لٹھ والا بھرا ہے ایں واسطے اوندا گناہ اوندے سرتے رہ ویسی۔ جے گوئی ابھی عورت نال صحبت کرے جیکوں کپڑے آئے پئے ہووں تاں انہیں ڈیانیں دا شمار میڈے لوکیں بنی اسرائیل وچ نہ تھیسی کیوں جو انہیں ناپاکی دے بارے وچ میڈے حکم دی خلاف ورزی کیتی ہے۔

جے گوئی ماسی بھٹیجا یا پچھچھی بھتریجا یک پے دی رضامندی نال مونہہ کالا کرِن تاں ڈیانیں گوں اپنے کیتے دی

سزا بُھگتی پوسی۔ جے کوئی چاچی بھتر بجا ہک پے دی رضامندی نال مُونہہ کالا کرن تاں انہیں ڈینیں گوں اپنے کیتے دی سزا بُھگتی پوسی۔ بھتر بچے اپنے چاچے دی عزَّت لٹی، انہیں دا گناہ انخائیں دے سرتے ہو سی۔ او بے اولاد مر سن۔ جے کوئی بھرا دے جیندیں مطلقاً بھابھی گوں اوندی رضامندی نال ذال بنا گھنے، ایہ گھٹیا کم ہے۔ اون اپنے بھرا دی عزَّت لٹی۔ او بے اولاد مر سن۔

ٹھاڈے واسطے ضروری ہے جو میدے ٹھکنیں تے پورا پورا عمل کروتاں جو میں ٹھاگوں ملک کنوان وچوں کلڈھ نہ چھوڑاں جتھاں میں ٹھاگوں پہنچاؤں والا ہاں۔ اتے انہیں چوئیں دے ریتِ رواج تے ہر گزند چلا ہے جنہیں گوں میں ٹھاڈے اگو کلڈھ چھوڑن والا ہاں۔ انہیں وچ ایہے ساریاں گالھیں ہن۔ ایہا وجہ ہے جو میکوں انہیں کئوں نفرت ہے۔ پر ٹھاڈے نال میں وعدہ کیتے جو اوسر سبزو شاداب زین ملکیت دے طور تے ٹھاگوں ڈے ڈیساں۔ میں اللہ ای ٹھاڈا رب ہاں جیں ٹھاگوں ٹھہیں دی آدھی وچ ایہ اعزاز بخشنے۔“

شریعت موسی دی دہرانی

ٹشاں، میں اللہ اپنے رب دے خاص لوک ہوئے۔ لہذا ٹشاں موئیں ہوئیں دی خاطر کافریں و انگوں اپنے بدن گوں چیرے نہ ڈلتے کرو اتے نہ غم دے اظہار واسطے سردے اپلے حصے دے وال مُناۓ کرو۔ رُوئے زین دے سارے لوکیں وِچُوں میں ٹھاگوں ایں واسطے چُن گھدے تاں جو ٹشاں میڈے خاص لوک بُٹ وِچو۔

حلال اتے حرام جاندار

ٹشاں کوئی حرام چیز نہ کھوا ہے، بلکہ صرف حلال جانوریں دا گوشت کھوا ہے، مثال دے طورتے گوں ڈاند، بھیڈ پکری، ہرٹ ہرٹی، چھوٹی قسم دا ہرٹ، پاڑھا، پھاڑی بھیڈاں پکریاں اتے نیل گائے۔ انہیں دے علاوہ ہر او جانور جیندے کھر ہوون یعنی پیر چیرے ہوئے ہوون اتے او اپل وی ویندا ہووے او وی ٹھاڈے واسطے حلال ہے۔ او جانور جنہیں دے پیر تاں چیرے ہوئے ہوون پر اپل نہ ویندے ہوون یا اپل تاں ویندے ہوون پر انہیں دے پیر چیرے ہوئے نہ ہوون، او ٹھاڈے واسطے حلال کینی۔ جیوں اُنھیں خرگوش اتے پھاڑی خرگوش، کیوں جو ایہ اپل تاں ویندے پر انہیں دے پیر چیرے ہوئے کینی اتے خنزیر وی حلال کینی کیوں جو ایندے پیر تاں چیرے ہوئے ہن پر ایہ اپل نہیں ویندے۔ نہ انہیں دا گوشت کھوا ہے، نہ انہیں وِچُوں کہیں موئے ہوئے گوں ہتھ لوا ہے۔

پالی وِچ رہئیں والے سارے چھوٹے وڈے جانداریں وِچُوں ٹشاں صرف انہیں دا گوشت کھوا ہے جنہیں دے پراتے چھلڑ ہوون۔ جنہیں دے پراتے چھلڑ نہ ہوون، او ٹھاڈے واسطے حرام ہن۔

حلال پکھپیر نہیں وِچُوں جیکوں ٹشاں چاہو کھا سپکدے وے، پر ایہ پکھی پرندے ٹھاڈے واسطے حلال کینی: باز، ہر قسم دی بکھ، ہل، باز، شکرا اتے ہر قسم دے شکاری پرندے۔ ہر قسم دے کاں، چہری اتے ہر قسم دے الو۔ ہڈ خور، مچھیخور، گونج۔ ہر قسم دے بگ، درکھان پکھی اتے چمیٹی۔

اتے او سارے کیڑے مکوڑے جنہیں دیاں چار چنگھاں اتے پر ہوندن او ٹھاڈے واسطے حرام ہن۔ اونہ

کھوا ہے۔ پر اوپردار کیڑے مکوڑے جنہیں دے چنگھیں وچ ٹکپے مارٹ واسطے جوڑ ہوندن اوستان کھا سکدے ہوئے۔

ٹستان اپنے رب میں اللہ دے خاص لوک ہوئے۔ ہندا جیرہا جانور اپنے آپ مر و نجے اوندا گوشت نہ کھوا ہے۔ اُگوں و تچ پچھڑا ہے یا کافریں گوں ڈے ڈو اہے جیرھے اُگوں گھنڈے ہووں۔
لیلے گوں ٹستان اوندی مااء دے کھیر وچ بالکل نہ پکا ہے۔

شادی دے واسطے پاکیزگی دا معیار

جے گوئی مرد شادی کرے اتے اوں عورت نال صحبت کرڻ دے بعد نفرت کرڻ لڳ پووے، اوندے اُتے ٿہمت لاوے، ایه آکھ کے اوگوں بدنام کرے جو میں جیر ھے ویلے پہلی رات ایں عورت دے کوله گیاں ایه ظاہر ٿئے جو ایه گنوواری گینا ہئی، تاں اوں چھوہر دا ماء پُو اوندے گنوواری ہوؤن دیاں نشانیاں چاکے شہر دے پھاٹک تے کچھری وچ بُرگیں دے کوله آونجٽن۔ اتے چھوہر دا پُو انہیں بُرگیں کوں آکھے جو ”میں ایں مرد گوں اپنی دھی پرنا ڈیتی اتے ایه ہُن اُوں گنوں نفرت کریندے، اوندے اُتے ٿہمت لیندے، آہدے: تیڈی دھی تاں گنوواری ثابت کینی تھئی۔“ ہیں واسطے میں اپنی دھی دے گنوواری ہوؤن دیاں ایه نشانیاں چاتی آیاں۔“ ول انہیں نشانیں والے کپڑے گوں بُرگیں دے آگو وچھا ڈتا ونچے۔ ایه ثابت تھیوؤن تے جو چھوہر گنوواری ہئی اُوں شہر دے بُرگ اُوں مرد گوں پکڑ کے سزا ڈیوں۔ اتے اوندے اُتے چاندی دے سوتولے جرمانہ لاوِن کیوں جو اُوں اپنی برادری دی چھوہر تے ٿہمت لئی۔ ایں گنوں علاوه او چھوہر اوندی ذال رہ ویسی اتے اوگوں او عمر بھر طلاق وی نہ ڈے سپسی۔ جرمانے دی رقم چھوہر دے پُو گوں ڈے ڈیتی ونچے۔ پر جے اُوں مرد دی گالھ سچ ہووے اتے چھوہر گنوواری ثابت نہ تھیوے، تاں ول اُوں چھوہر گوں اوندے پُو دے دَر تے کڈھ آندا ونچے اتے اُوں شہر دے رہن والے سارے اوگوں اُتحائیں سنگسار کر ڈیوں کیوں جو اُوں شادی گنوں پہلے بدکاری کر کے بنیا سرا ایل وچ شرمناک صرکت کیتی۔ ایں طرح ٿہاڻے وچوں ایه بُرائی ختم کر ڈیتی ونچے۔

جے گوئی عورت مرد یک بے دی رضا مندی نال زناکاری کریندے ہوئے پکڑتے ونچن تاں انہیں ڈپائیں گوں مار گھتیا ونچے۔ ایں طرح ٿہاڻے وچوں ایه بُرائی ختم کر ڈیتی ونچے۔ جے کہیں گنوواری چھوہر دا کہیں مرد نال نکاح پاتا پیا ہووے اتے گوئی پیا مرد کہیں ابھجی جا تے اوندے نال صحبت کرے جتھاں آسے پاسے دے لوکیں ٹھیں چھوہر دی اواز پہنچ سپدی ہووے، تاں انہیں ڈپائیں گوں اُوں شہر دے پھاٹک تے کچھری وچ گھن آندا ونچے۔ اتے اُتحائیں سنگسار کر ڈتا ونچے۔ چھوہر گوں ایں واسطے جو او رُزی پُتی نہ اتے مرد گوں ایں واسطے جو اُوں بے دی منکوحہ دی عزّت لئی۔ ایں طرح ٿہاڻے وچوں ایه بُرائی ختم کر ڈیتی ونچے۔ جے

کوئی مرد کہیں دی منگوہ چھوہر گوں ویرانے وچ پیکھ کے اوندے نال زبردستی صحبت کرے تاں صرف ہوں مرد گوں مار گھتیا ونچے، چھوہر گوں کجھ نہ آکھیا ونچے کیوں جو او بے قصور ہے۔ ایہ ایویں ہے جیویں کوئی مرد اپنے ہمسائے تے حملہ کر ڈیوے اتے او گوں مار گھتے۔ بس ایہ امر وی ایجھا ہے کیوں جو اوں مرد ایں چھوہر گوں ویرانے وچ ڈٹھا۔ ایہ چھوہر تاں رڑی پتی، پر اتحاں کوئی نہا جیر ہا او گوں بچاوے ہا۔ جے کوئی مرد کہیں ایجھی گنواری چھوہر نال زبردستی صحبت کرے جیندا نکاح کینا تھیا پیا ہووے اتے ایہ ڈوہیں پکڑتے ونچن تاں چھوہر دی عزَت لُٹن دے بد لے اوں مرد گوں اوندے نال شادی کرنی پوسی اتے ایکوں عمر بھر طلاق وی نہ ڈے سپکسی۔ ایندے علاوہ چھوہر دے پتو گوں جرمانے دے طور تے چاندی دے پچھاہ تو لے وی ڈیسی۔ کوئی وی مترائی ماء نال صحبت نہ کرے کیوں جو ایہ اوندے پتو دی عزَت ہے۔

خُدادی لعنت دے مُستحق لوک

خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا بُٹ بُٹاوے یا تین دی پُوجا کرے۔ بُٹ بھاویں لکتنے ای خوبصورت کیوں نہ بیٹھے ہوئے ہووں، رِبِّالعزَّت کوں انہیں کئوں ڈاڈھی نفرت ہے۔ بھاویں گوئی لُک لُک کے وی پُوجا کرے، اوندے اُتے خُدادی لعنت ہووے۔ سارے آکھو: ”آئین!“

خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا اپنے ماعِیوُدی بے عزتی کرے۔ سارے آکھو: ”آئین!“
خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا ہمسائے دی جاندار دی حد دے نشان کوں اپنی جاندار و دھاؤں دی خاطر اگوں تے کر چھوڑے۔ سارے آکھو: ”آئین!“

خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا اندھے کوں غلط رستہ لاوے۔ سارے آکھو: ”آئین!“
خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا پردیسی یا تیم یا بیوہ کوں اوندے حق کوں محروم کر ڈیوے۔ سارے آکھو: ”آئین!“

خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا مترالی ماء نال صحبت کرے، کیوں جو ایں طرح اوں اپنے پیو گوں بے عزت کیتا۔ سارے آکھو: ”آئین!“

خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا کہیں جانور نال صحبت کرے۔ سارے آکھو: ”آئین!“
خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا اپنی بھیٹ نال صحبت کرے، بھاویں سکلی ہووے یا مترالی۔ سارے آکھو: ”آئین!“

خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا سس نال صحبت کرے۔ سارے آکھو: ”آئین!“
خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا لُک کے کہیں کوں قتل کرے۔ سارے آکھو: ”آئین!“
خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا پسے گھن کے کہیں بے گناہ شخص کوں قتل کرے۔ سارے آکھو: ”آئین!“

خُدادی لعنت ہووے اوندے اُتے جیرھا شریعت دینیں گالھیں تے عمل نہ کرے۔ سارے آکھو: ”آئین!“